

Taxon *Asparagus macowanii*

Název taxonu	Asparagus macowanii
Vědecký název taxonu	Asparagus macowanii
Jména autorů, kteří taxon p...	Baker (1875)
Český název	chřest okoličnatý (Macowanův)
Synonyma (zahradnický pou..	Asparagus umbellatus Hort.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Vnitrodruhové jednotky	var. macowanii
Nadřazená kategorie	Asparagus

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše, Usambarská oblast, Kapská květenná říše a Kapská oblast
Biogeografické regiony - po..	z Natalu a Transvaalu do Mozambique

Zařazení

Fytocenologický původ	efylofyt - světlé a suché lesy
Pěst itelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem
Životní forma	Hemikryptofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	bohatě větvené rostliny s vícenásobně větvenými stonky, odvět vujícími v husé svazky lineárních kladodí
Kořen	adventivní svazčité kořeny z krátkého rhizomu
Výhony	obloukovitě vzpřímené, lysé, šedobílé, spirálně odvětvené v obrost se svazčitými nitkovitými kladodiemi
Listy	silně redukované v zakřivené, často jen v náznaku osténkaté šupiny (koncové větévký vždy bez ostnů)
Květenství	krátké hrozny s odčlánkovanými, poniklými, až po dvanácti seskládanými kvítky
Květy	drobné, stejnoobalné, trojčetné, diplostemonické, krémově bílé
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	neveliké okrouhlé oranžové bobule
Semena	černá, oblá
Možnost záměny taxonu (+..	zaměnitelný s habituelně podobnými <i>A. laricinus</i> Burch. (robustnější s rýhovanými stonky a ostny na všech větévkách) nebo <i>A. retrofractus</i> L. (líány se zalamovanými větévkami a nesteně

	dlouhými kladodími)
Dlouhověkost	dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Říjen
Konec doby kvetení	Leden
Doba kvetení - poznámka	v domovině výrazně sezónní kvetení (od září do listopadu a od dubna do května dle ekotypu), v kultivaci kvete zřídka

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	výsevy (klíčí ve tmě!!) po vzejítí 10 klux, optimum k produkci stonků k řezu 30-40 klux, méně než 2 klux: prakticky bez přírůstků; k udržení kvality v bytech nejméně 2 klux
Faktor tepla	výsevy 20°C-28°C, produkce v létě 20°C, ani v zimě ne pod 16°C/10°C
Faktor vody	voda nejvýše středně tvrdá (do 30°dH), soli max. 1000 mg na litr (chlor do 300 mg, sodík 150 mg); přihnojování týdně v zálivce 0.1-0.2% NPK
Faktor půdy	propustný lehký substrát - provzdušněný borkou, polystyrénem, apod.; pH 5.8-7.2, EC do 1.4-1.8 mS/cm, 3-4 kg NPK / m ³
Faktor půdy - poznámka	pozor na negativní důsledky příliš kyselých substrátů (hádátka atd.)

Užitné vlastnosti

Použití	rostliny pro řez zeleně, hrnkové květiny
Choroby a škůdci	početné askomycety (Colletotrichum, Myrothecium, Stemphyllium, Phomopsis; Rhizoctonia, Clypeosphaeria, Leptosphaeria, Diaporthe, Mycosphaerella, Melanospora, Richonia, Phomatospora); ze škůdců mšice (Idiopterus, Macrosiphium), molice (Trialeurodes), třásněnky (Frankliniella), štítenky (Pulvinaria, Coccus, Saissetia), roztoči (Steneotarsonemus, Polyphagotarsonemus), hádátka (Meloidogyne, Criconemella, Dolichodorus, Hoplolaimus, Paratrichodorus)
Doporučený spon pro výsad..	produkce: výsadba na vyhřívané stoly nebo v hrnkách, 10-18 rostlin na m ² s výtěžností do 100 stonků z m ² (téměř 60% v I.jakostní třídě)

Množení

Množení	Předpěstování sadby a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	výsevy: osivo uchovatelné 18 měsíců při 2°C, klíčivost do 60% (cca 25 tisíc zrn / kg); tkáňové kultury: disky z mladých výhonů
Mezihrnky	obvykle pikýrování rostlin v 8. (16.) týdnu po vzejití do 8 cm hrnků
Konečné hrnky	12-16 cm hrnky ve 20.-24. týdnu kultivace (16-24 hrnků na m ² - za příliš těsného rozestavení žloutnutí a opad kladodí!)
Retardace	hydroxychinolinsulfáty (8-HQS) a hemihydrochloridy aminoxyacetátů (AOA) výrazně zvyšují trvanlivost řezaných stonků
Květní tvorba	pravděpodobně fotokumulativní ?; v produkci nevýznamná
Doba kultivace	hrnkové kultury 6-10 měsíců dle velikosti hrnků; k produkci řezané zeleně zhruba tři - čtyři roky

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VCN statistiky	v ročním obrátu rodu <i>Asparagus</i> na VCN (řezané květiny) činí podíl "A. umbellatus" zhruba 1.62 mil.eur (8.88 mil.stonků); hrnková produkce jen asi 28 tisíc rostlin (18 tis.eur)
Poznámka	Obermeyer (1983) přiznává skupině <i>Protasparagus</i> statut rodu a rekombinuje <i>A. macowanii</i> jako <i>Protasparagus macowanii</i> (Bak.) Oberm.; Malcomber & Demissew (1992) akceptují skupinu tolika na úrovni podrodu, zatímco Ito & al. (2008) ji shledávají parafyletickou
Odkazy	<ul style="list-style-type: none"> • Jessop J.P. (1966): The genus <i>Asparagus</i> in Southern Africa, <i>Bothalia</i> 9 (1): 31-96; Malcomber S.T. & Demissew S. (1992): The statut of <i>Protasparagus</i> and <i>Myrsiphyllum</i> in the <i>Asparagaceae</i>, <i>Kew Bulletin</i> 48 (1): 63-77; Marino A.& al. (2003): Production and pos

Grafické přílohy
